

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/36/2019
Identifikačné číslo spisu: 1015201365
Dátum vydania rozhodnutia: 02.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015201365.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Nory Halmovej, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): A.L.K. Humenné, spol. s r.o., so sídlom Štefánikova 22, Humenné, IČO: 36 471 046, zastúpeného Advokátska kancelária BABIN, PETKO & partners, s.r.o., so sídlom Hlavná 2885/29, Prešov, IČO: 47 253 177, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, so sídlom Dobrovičova 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. z. 13870/2015, č. s.: 1628/2015-640 z 5. júna 2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/201/2015-83 z 22. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/201/2015-83 zo 22. mája 2018 z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 5S/201/2015-83 z 22.05.2018 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. z. 13870/2015, č. s.: 1628/2015-640 z 05.06.2015 a účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobca dňa 13.05.2014 predložil na Regionálnom pracovisku platobnej agentúry v Michalovciach jednotnú žiadosť o podporu na rok 2014 formou Jednotnej platby na plochu na užívanú výmeru 167,08 ha, doplnkovú platbu na plochu na užívanú výmeru 4,95 ha a na vyrovnávací príspevok na znevýhodnené oblasti, registračné číslo žiadosti 7270018537, spolu so zoznamom poľnohospodárskych pozemkov KD A., ako aj s grafickou prílohou k žiadosti - kampaň 2014.

3. Prvostupňový orgán verejnej správy rozhodujúci o žiadosti žalobcu, v ktorej žiadal o poskytnutie podpory SAPS a LFA na výmeru 167,08 ha a podpory DPP na výmeru 4,95 ha po krížových kontrolách

zistil nezrovnalosti spočívajúce v naddeklarácii KD A. č. XXXX/X o deklarovanej výmere 27,63 ha (naddeklarácia 27,29 ha) a KD A. č. XXXX/X o deklarovanej výmere 11,20 ha (naddeklarácia 11,20 ha) celková výmera 167,08 ha, naddeklarovaná plocha 38,83 ha, t.j. 30,28%. Pri požadovanej podpore DPP plochu o výmere 2,40 ha (celková výmera deklarovanej plochy 4,95 ha, naddeklarovaná plocha o výmere 2,55 ha, t.j. 106,25%). Žalobca na oznámenie PPA ohľadne nezrovnalosti reagoval potvrdením výmery sporných dielov, uskutočnila sa kontrola na mieste, kde boli zistené uvedené rozdiely.

4. Krajský súd mal za preukázané, že žalovaný nielen na základe listinných dôkazov, ale aj výsledkov doplneného dokazovania, kontrolou na mieste a vyjadrenia žalobcu skonštatoval, že z dôvodu nedodržania deklarovanej výmery nemohla byť žalobcovi poskytnutá podpora na jednotnú platbu na plochu. Poukázal tiež na to, že žalobca potvrdil, že sporné pôdne diely sám neobhospodaroval v rozhodnom čase, pretože ich obhospodaroval J. S., proti ktorému podal ešte v roku 2013 žalobu na OS Humenné.

5. Na základe uvedeného krajský súd skonštatoval, že žalobca nespĺňa jednu z kumulatívne stanovených podmienok na poskytnutie jednotnej platby na plochu. Dôsledkom tejto skutočnosti je naddeklarácia pôdy o 30,28 %, čo v súlade s ustanoveniami nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z.z. a nariadení komisie EÚ neumožňuje poskytnutie platby na spornú plochu. Obhospodarovanie spornej pôdy J. S. je v prejednávanej veci podľa krajského súdu bezpredmetné, pretože žalobca nepreukázal právny základ, t.j. že spornú pôdu obhospodaroval. Žalobca v priebehu správneho, ale ani súdneho konania nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal obhospodarovanie spornej pôdy.

6. Podľa krajského súdu nie je právne opodstatnené ani tvrdenie žalobcu, že žalovaný nepostupoval podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, pretože zistené nezrovnalosti boli žalobcovi dňa 19.08.2014 oznámené v Oznámení o nezrovnalostiach vo výmerách č. 500/1055/3405/2014 z 01.08.2014 a žalobca bol zároveň poučený podľa § 32 a 33 ods. 2 Správneho poriadku a taktiež žalovaný postupoval v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku o čom svedčí výzva na uplatnenie práva podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku z 10.04.2015, ktorú prevzal právny zástupca žalobcu dňa 17.04.2015.

7. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalobca (sťažovateľ) z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, navrhujúc, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. V dôvodoch uviedol, že v rozsudku krajského súdu absentuje odôvodnenie a právne posúdenie žalobných námietok. Krajský súd skonštatoval, že žalobca nepreukázal právny základ, t.j. že spornú pôdu obhospodaroval, avšak nezaoberal sa posúdením jeho situácie z hľadiska právnej istoty. Žalobca namietal, že zistená naddeklarácia bola neúmyselná, t.j. žalobca mal k týmto údajne naddeklarovaným plochám riadne uzavreté nájomné zmluvy a v rámci svojho užívacieho práva mienil tak, ako tieto plochy v žiadosti deklaroval, aj riadne obrobiť, v čom ho vyrušil tretí subjekt, J. S., proti ktorému žalobca podal ešte dňa 03.12.2013 na Okresnom súde Humenné príslušnú žalobu.

9. Žalobca tiež poukázal na to, že v zápise z križovej kontroly je uvedená poznámka žalobcu, že súhlasí s kontrolou, ale za predpokladu, že p. S. bude vyznačená výmera 0,00 ha v zmysle platnej právnej úpravy v zákone č. 543/2007 Z. z. K tomu však nedošlo, keďže PPA bez toho, aby dôsledne postupovala podľa zákona, poskytla p. S. ním deklarované a ním požadované podpory a žalobcovi stanovila naddeklaráciu, do ktorej sa dostal nezavinene. Žalobca mal v pláne tieto kultúrne diely v uvedenej výmere ošetriť svojou činnosťou, keďže mal platné nájomné zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom a súkromnými vlastníckymi na väčšinovú výmeru.

10. Zo strany žalobcu tak nedošlo k úmyselnej naddeklarácii zavinenej žalobcom, ale zavinenej mimoriadnymi okolnosťami mimo konania žalobcu, čím z jeho strany nedošlo k porušeniu čl. 57 a čl. 58 nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009 ani čl. 16 ods. 5 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011.

11. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu uviedol, že žalobca v kasačnej sťažnosti

neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prerokovania na ústnom pojednávaní. Mal za to, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvedenými v žalobe a vec správne právne posúdil. Poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako došlo k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu, neoznačil dôkazy, ktoré žalovaný nevykonával ani neuviedol žiadne nové skutočnosti, týkajúce sa skutočného stavu veci. Žalobca v priebehu správneho konania žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal obhospodarovanie sporných kultúrnych dielov v A.. Naopak v Správe z kontroly na mieste jasne prehlásil, že zadeklarované kultúrne diely v A. v roku 2014 neobhospodaroval. Ak žalobca disponoval informáciami a dôkazmi, ktoré potvrdzovali splnenie podmienok vyžadovaných zákonom č. 543/2007 Z.z. a príslušnými nariadeniami Európskej komisie, žalovaný mu rovnako ako prvostupňový orgán verejnej správy poskytol dostatočný priestor ich v rámci správneho konania predložiť.

12. Čo sa týka dôkazov ako aj súdneho konania vedeného na Okresnom súde Humenné, žalovaný uviedol, že nie je oprávnený zasahovať do právomoci súdu posúdiť platnosť resp. neplatnosť nájomných zmlúv či užívacích práv žalobcu a sporného subjektu p. S..

13. Podľa žalovaného v kasačnej sťažnosti žalobcu absentujú akékoľvek relevantné skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť záverov krajského súdu v napadnutom rozsudku. Rozsudok krajského súdu netrpí podľa žalovaného žiadnou zo žalobcom vytýkaných väd, na základe čoho žalovaný navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

14. Žalobca sa následne vyjadril k vyjadreniu žalovaného. Uviedol, že orgány verejnej správy v preskúmvanej veci porušili § 16c zákona č. 543/2007 Z.z. Už len na základe skutočnosti, že žalobca viedol so Slovenským pozemkovým fondom súdny spor o určenie platnosti nájomnej zmluvy, resp. neplatnosti výpovede, mala PPA podľa žalobcu postupovať v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a na spornej výmere neurčiť stanovené plochy a konanie prerušiť. V tejto súvislosti poukázal na to, že druhý žiadateľ nikdy nemal v k.ú. K. uzavretú nájomnú zmluvu na poľnohospodárske pozemky s SPF, nevlastní tam žiadne stavby, predložil niekoľko nájomných zmlúv, z ktorých nie je možné posúdiť, akú výmeru mal na sporných plochách zazmluvnenú, pričom túto skutočnosť ani PPA a ani žalovaný neskúmali, keďže rozhodli na základe kontroly na mieste, že p. S. spornú plochu obrobil. Z uvedeného dôvodu žalobca v kasačnej sťažnosti namietal záver krajského súdu, že obhospodarovanie spornej pôdy J. S. je v prejednávanej veci bezpredmetné, pretože žalobca nepreukázal právny základ, t. j. že spornú pôdu obhospodaroval.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

16. Kasačný súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca podal Pôdohospodárskej platobnej agentúre, Regionálne pracovisko Michalovce dňa 13.05.2014 jednotnú žiadosť na rok 2014 o jednotnú platbu na plochu na užívanú výmeru 167,08 ha, doplnkovú platbu na plochu na užívanú výmeru 4,95 ha a vyrovnávací príspevok na znevýhodnené oblasti podľa špecifikácie B-4. Predmetná žiadosť bola zaregistrovaná pod číslom 7270018537.

17. Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej aj „PPA“) listom č. 500/1055/3405/2014 z 01.08.2014 oznámila žalobcovi, že po uskutočnení kontrol podľa časti II, hlavy III, kapitoly II oddielu I nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, pokiaľ ide o krížové plnenie, moduláciu a integrovaný správny a kontrolný systém v rámci schém priamej podpory pre poľnohospodárov ustanovených uvedeným nariadením, ako aj podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o

krížové plnenie v rámci schémy podpory ustanovenej pre odvetvie vinohradníctva a vinárstva (ďalej len „nariadenie Komisie (ES) č. 1122/2009 z 30. novembra 2009“) boli zistené nezrovnalosti, spočívajúce v naddeklarácii kultúrneho dielu A. č. XXXX/X o deklarovanej výmere 27,63 ha (naddeklarácia 27,29 ha) a kultúrneho dielu A. č. XXXX/X o deklarovanej výmere 11,20 ha (naddeklarácia 11,20 ha), ktoré nezrovnalosti majú vplyv na výšku schválených finančných prostriedkov. Žalobca bol v zmysle § 32 a 33 ods. 2 Správneho poriadku požiadaný, aby pôvodné uvádzané hodnoty v žiadosti potvrdil na hodnoty zodpovedajúce skutočnosti v časti „Potvrdená výmera“ v prílohe oznámenia - Špecifikácie nezrovnalostí s uvedením dátumu a podpisu žiadateľa a takto upravenú špecifikáciu doručil na príslušné regionálne pracovisko PPA v mieste podania žiadosti do 10 dní od doručenia tohto oznámenia.

18. Dňa 04.09.2014 bolo PPA doručené stanovisko žalobcu k oznámeniu o nezrovnalostiach, v ktorom žalobca uviedol, že na základe oprávnení mal žalobca v roku 2014 užívať výmeru ako je uvedená v žiadosti, teda 167,08 ha, avšak neužíva výmeru 27,63 ha na kultúrnom diely č. XXXX/X a výmeru 11,20 ha na kultúrnom diely XXXX/X, teda spolu 38,83 ha, čo po odpočítaní žiadanej výmery 167,08 ha je 128,05 ha. Ďalej uviedol, že žiadanú výmeru nebude užívať celú, lebo mu svojvoľne na uvedené diely vo výmere 38,83 ha vstúpil a pokosil J. S., a teda žalobca užíva len 128,05 ha.

19. PPA zaslala žalobcovi tiež oznámenie č. 500/1316/331/2014 z 19.11.2014, že administratívnu kontrolou bolo zistené podozrenie na nedodržanie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok v oblasti najnižšieho zaťaženia dobytčiami jednotkami na TTP a plochách objemových krmovín, ktoré nezrovnalosti majú vplyv na výšku schválených finančných prostriedkov. Žalobca bol v zmysle § 32 a 33 ods. 2 Správneho poriadku poučený, že má možnosť v prípade nesúhlasu v lehote do 10 dní zaslať písomné vyjadrenie doložené relevantnými dokladmi preukazujúcimi splnenie podmienok krížového plnenia.

20. Dňa 16.12.2014 bolo PPA doručené stanovisko žalobcu k predmetnému oznámeniu z 19.11.2014, v ktorom uviedol, že konanie PPA je nezrozumiteľné a namietal prieťahy pri vybavovaní jeho žiadosti.

21. Zo záznamu z administratívnej kontroly pre rok 2014 z 15.01.2015 vyplýva, že bolo zistené najnižšie zaťaženie 0,00 VDJ/ha TTP + ObK (0,00 VDJ/167,08 ha TTP + ObK), pričom žiadateľ v odpovedi na oznámenie o výsledku administratívnej kontroly neuviedol žiadne relevantné argumenty, ktorými by preukázal plnenie podmienky minimálneho zaťaženia, a teda PPA vyhodnotila, že podmienka minimálneho zaťaženia nebola splnená.

22. PPA z dôvodu rozporu po krížových kontrolách vykonala dňa 03.12.2015 kontrolu na mieste. Žalobca v priebehu kontroly ohľadom deklarováných kultúrnych dielov A. č. XXXX/X a A. č. XXXX/X uviedol, že v roku 2014 predmetné kultúrne diely neobhospodaroval, z ktorého dôvodu PPA na predmetných dieloch priznala žalobcovi výmeru 0,00 ha. PPA vyhotovila o vykonanej kontrole zápisnicu, ktorú žalobca dňa 03.12.2014 podpísal. Do správy uviedol, že súhlasí so správou za predpokladu, že spornému subjektu bude priznaná výmera na sporných kultúrnych dieloch A. č. XXXX/X a č. XXXX/X vo veľkosti 0,00 ha.

23. PPA rozhodnutím č. 500/1056/17045/2014 zo 04.02.2015 rozhodla o neschválení poskytnutia podpory formou jednotnej platby na plochu podľa čl. 58 nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009, vyrovnávacieho príspevku v znevýhodnených oblastiach podľa čl. 16 ods. 5 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 a doplnkovej platby na plochu podľa § 7 ods. 1 písm. b/ nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 152/2013 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 152/2013 Z.z.“). PPA stanovila pri požadovanej podpore „jednotná platba na plochu“ plochu o výmere 128,25 ha (celková výmera deklarovanej plochy 167,08 ha, naddeklarácia 38,83 ha, t. j. 30,28%), pri požadovanej podpore „vyrovnávací príspevok na znevýhodnené oblasti“ plochu o výmere 128,25 ha (celková výmera deklarovanej plochy 167,08 ha, naddeklarácia 38,83 ha, t.j. 30,28%) a pri požadovanej podpore „doplnková platba na plochu“ plochu o výmere 2,40 ha (celková výmera deklarovanej plochy 4,95 ha, naddeklarácia o výmere 2,55 ha, t. j. 106,25%). Postup pri výpočte podpory, ako aj výška naddeklarácie sú uvedené v špecifikácii platieb v

prílohe.

24. Žalobca podal voči predmetnému prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie. Žalovaný rozhodnutím č. z. 13870/2015, č. s.: 1628/2015-640 z 05.06.2015 podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie PPA č. 500/1056/17045/2014 zo 04.02.2015. Žalovaný konštatoval, že žalobcovi boli napadnutým rozhodnutím oprávnene uložené sankcie za nedodržanie deklarovanej výmery bez zistenia úmyslu. Žalovaný mal zároveň za to, že žalobca nesplnil podmienku krížového plnenia v oblasti B.1.D1.1. opakovane piaty rok po sebe, z ktorého dôvodu je uložená sankcia 100% krátenia požadovaných podpôr oprávnená.

25. Podľa § 1 ods. 1 písm. a/ nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 488/2010 Z.z.“) toto nariadenie vlády upravuje podmienky poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, ktorými sú jednotná platba na plochu.

26. Podľa § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. jednotnú platbu na plochu možno poskytnúť žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda

a) je obhospodarovaná,

b) dosahuje výmeru najmenej 1 ha, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej jedným žiadateľom,

c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená,

d) je pri pestovaní konopy osiata oprávnenými odrodami konopy siatej,

e) je mu k dispozícii k 31. máju príslušného roka.

27. Podľa § 2 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. jednotná platba na plochu sa poskytne na výmeru žiadateľom obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, ktorá je vedená v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov.

28. Podľa § 7 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. na poskytnutie priamych platieb je žiadateľ povinný spĺňať podmienky krížového plnenia, ktorými sú

a) dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2,

b) požiadavky hospodárenia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3, vrátane koeficientov pre výpočet množstva vyprodukovaného dusíka, ktoré sú uvedené v prílohe č. 4.

29. Podľa § 7 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. ak podmienky krížového plnenia nie sú dodržané, suma priamej platby sa upraví podľa osobitného predpisu.

30. Podľa § 1 ods. 1 písm. g/ nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 499/2008 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 499/2008 Z.z.“) toto nariadenie vlády upravuje podmienky poskytovania podpory podľa osobitného predpisu v znevýhodnených oblastiach (ďalej len „vyrovňavací príspevok“).

31. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z.z. na poskytnutie podpory podľa § 1 ods. 1 je žiadateľ, ktorý vykonáva poľnohospodársku činnosť, povinný plniť

a) dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky,

b) požiadavky hospodárenia,

c) požiadavky na používanie hnojív, vedenie a uchovávanie evidencie o množstve, druhu a čase použitia hnojív podľa pozemkov a plodín podľa prílohy č. 1,

d) požiadavky na používanie prípravkov na ochranu rastlín vrátane vedenia podrobnej evidencie spotreby a spôsobu aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a podmienky skladovania a manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín podľa prílohy č. 1.

32. Podľa § 57 ods. 1 písm. a/ nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z.z. žiadosť o poskytnutie vyrovnávacieho príspevku môže podať len žiadateľ, ktorý vykonáva poľnohospodársku činnosť vo

vlastnom mene na ploche najmenej 1 ha poľnohospodárskej pôdy v znevýhodnenej oblasti vedenej v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej pôdy jedným žiadateľom.

33. Podľa § 58 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z.z. vyrovnávací príspevok sa zníži, ak sa zistia na základe vykonaných kontrol rozdiely medzi skutočnou výmerou poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodaruje žiadateľ, a výmerou, ktorú žiadateľ uviedol v žiadosti.

34. Podľa § 2 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z.z. doplnková platba na plochu sa môže poskytnúť na žiadateľom obhospodarovanú výmeru ornej pôdy, vinohradov, ovocných sádov a chmeľníc vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov.

35. Podľa § 2 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z.z. doplnková platba na plochu sa môže poskytnúť žiadateľovi najviac na určenú výmeru ornej pôdy, vinohradov, ovocných sádov a chmeľníc podľa žiadosti o jednotnú platbu na plochu.

36. Podľa § 6 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z.z. podmienkou poskytnutia platby podľa § 2 a 3 je skutočnosť, že žiadateľ plní dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky podľa osobitného predpisu.

37. Podľa § 7 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 152/2013 Z.z., ak sa na základe vykonaných kontrol zistia rozdiely medzi skutočnou výmerou poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodaruje žiadateľ, a výmerou, ktorú žiadateľ uviedol v žiadosti, platba podľa § 2 alebo 3 sa určí na základe zisteného stavu a upraví sa takto:

- a) pri rozdielnej najmenej o 3% alebo 2 ha a najviac o 20% sa platba zníži o dvojnásobok zisteného percenta rozdielu,
- b) ak je rozdiel väčší ako 20%, platba sa neposkytne.

38. Podľa čl. 58 nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009 z 30. novembra 2009, ak plocha v súvislosti so skupinou plodín deklarovaná na účely akýchkoľvek schém pomoci na plochu okrem schém pomoci na pestovanie škrobových zemiakov a osiva, ako sa ustanovuje v oddieloch 2 a 5 kapitole 1 hlave IV nariadenia (ES) č. 73/2009, presahuje plochu určenú v súlade s článkom 57 tohto nariadenia, pomoc sa vypočíta na základe určenej plochy zníženej o dvojnásobok zisteného rozdielu, ak je tento rozdiel väčší ako 3% alebo dva hektáre, ale nie väčší ako 20% určenej plochy. Ak je rozdiel väčší ako 20% určenej plochy, žiadna pomoc na plochu sa v prípade príslušnej skupiny plodín neposkytuje. Ak je rozdiel väčší ako 50 %, poľnohospodár sa takisto vylučuje z prijímania pomoci do výšky rovnajúcej sa sume, ktorá zodpovedá rozdielu medzi deklarovanou plochou a plochou určenou v súlade s článkom 57 tohto nariadenia. Táto suma sa započíta v súlade s článkom 5b nariadenia Komisie (ES) č. 885/2006. Ak sa táto suma nemôže v plnej výške započítať v súlade s uvedeným článkom počas troch kalendárnych rokov po kalendárnom roku zistenia, neuhradený zostatok zanikne.

39. Podľa čl. 75 ods. 1. a 2. nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009 z 30. novembra 2009 ak poľnohospodár nebol schopný splniť svoje povinnosti v dôsledku vyššej moci alebo mimoriadnych okolností, ako sa uvádza v článku 31 nariadenia (ES) č. 73/2009, udrží si právo na poskytnutie pomoci na plochu alebo zvieratá, na ktoré bolo možné poskytnúť pomoc v čase, keď sa vyskytol prípad vyššej moci alebo mimoriadnych okolností. Okrem toho, ak sa nesúladi v dôsledku takejto vyššej moci alebo mimoriadnych okolností týka krízového plnenia, príslušné zníženie sa neuplatní. Prípady vyššej moci a mimoriadnych okolností v zmysle článku 31 nariadenia (ES) č. 73/2009 sa spolu s relevantným dôkazom k spokojnosti príslušného orgánu písomne oznámia tomuto orgánu do desiatich pracovných dní odo dňa, keď je poľnohospodár v situácii tak urobiť.

40. Podľa čl. 31 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009 na účely tohto nariadenia uzná príslušný orgán za zásah vyššej moci alebo mimoriadne okolnosti prípady ako napr.:

- a) úmrtie poľnohospodára;
- b) dlhodobá pracovná neschopnosť poľnohospodára;
- c) vážna prírodná katastrofa, ktorá vážne postihla poľnohospodársku pôdu podniku;
- d) zničenie budov podniku vyhradených pre hospodárske zvieratá v dôsledku nehody;
- e) epizootické ochorenie, ktoré postihlo všetky hospodárske zvieratá poľnohospodára alebo časť z nich.

41. Podľa čl. 16 ods. 5 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011 v prípade uvedenom v druhom pododseku odseku 3 sa pomoc vypočíta na základe určenej plochy zníženej o dvojnásobný zistený rozdiel, ak je tento rozdiel vyšší ako 3% alebo dva hektáre, ale nepresahuje 20% určenej plochy. Ak je rozdiel viac ako 20% určenej plochy, žiadna podpora sa pre príslušnú skupinu plodín nevypláti. Ak je rozdiel viac ako 50%, je príjemca znova vylúčený z poskytovania pomoci až do výšky, ktorá zodpovedá rozdielu medzi deklarovanou v žiadosti o platbu a určenou plochou.

42. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že výkon poľnohospodárskej činnosti a obhospodarovanie v žiadosti deklarovanej poľnohospodárskej pôdy žiadateľom, patrí medzi základné podmienky na poskytnutie jednotlivých druhov podpory na obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy. Kasačný súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že žalovaný mal na základe skutočností vyplývajúcich z administratívneho spisu dostatočne preukázané, že sporné diely neboli v roku 2014 žalobcom obhospodarované. Administratívny spis neobsahuje žiadny relevantný dokument preukazujúci skutočnosť, že žalobca na sporných dieloch v roku 2014 vykonával poľnohospodársku činnosť resp. že ich obhospodaroval. Nakoniec aj z vyjadrení samotného žalobcu vyplýva, že sporné diely v rozhodnom období neobhospodaroval.

43. Pokiaľ žalobca namietal, že PPA v prejednávanej veci nepostupovala v súlade s § 16c ods. 1 zákona č. 543/2007 Z.z. v znení „Ak žiadosť o poskytnutie podpory na tú istú poľnohospodársku pôdu podali viacerí žiadatelia a postupom podľa § 16b ods. 1 sa zistilo, že právo užívania žiadateľov je sporné, platobná agentúra konanie o poskytnutí podpory preruší a žiadateľov odkáže na konanie pred súdom. Na podanie žaloby im určí primeranú lehotu, najmenej však 30 dní od doručenia oznámenia o prerušení konania.“, kasačný súd poukazuje na to, že uvedené zákonné ustanovenie, tak ako bolo citované v žalobe, bolo účinné do 31.08.2013, pričom jednotná žiadosť žalobcu na rok 2014 bola podaná až dňa 13.05.2014. A preto námietka žalobcu, že PPA konanie o poskytnutí podpory v zmysle citovaného zákonného ustanovenia neprerušila je neodôvodnená. Kasačný súd zároveň v tejto súvislosti uvádza, že naopak žalobca ani na výzvu PPA (oznámenie z 01.08.2014, kontrola na mieste) nepreukázal plnenie ustanovených podmienok (§ 16b ods. 1 zákona č. 543/2007 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2013), keď nepreukázal, že sporné diely v rozhodnom období obhospodaroval.

44. Výlučné zohľadnenie právneho vzťahu k sporným dielom, bez akéhokoľvek zreteľa na faktický stav (neobhospodarovanie sporných dielov žalobcom v rozhodnom období), by podľa názoru kasačného súdu popieralo účel a význam relevantných právnych noriem upravujúcich poskytovanie jednotlivých druhov podpory na obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, keď, ako už bolo vyššie uvedené, obhospodarovanie deklarovanej poľnohospodárskej pôdy žiadateľom patrí medzi základné podmienky na poskytnutie jednotlivých druhov podpory na obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy.

45. Pokiaľ žalobca namietal, že sporné diely neobhospodaroval v dôsledku mimoriadnych okolností, keď tieto podľa neho neoprávnene obhospodárila iná osoba, kasačný súd uvádza, že žalobca, napriek tomu, že mal za to, že v danom prípade ide o mimoriadnu okolnosť, nepostupoval v zmysle čl. 75 ods. 2. nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009, podľa ktorého prípady vyššej moci a mimoriadnych okolností v zmysle čl. 31 nariadenia (ES) č. 73/2009 sa spolu s relevantným dôkazom k spokojnosti príslušného orgánu písomne oznámia tomuto orgánu do desiatich pracovných dní odo dňa, keď je poľnohospodár v situácii tak urobiť. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil kasačný súd túto námietku žalobcu ako právne irelevantnú.

46. Ako bezpredmetnú vyhodnotil kasačný súd aj námietku žalobcu, že PPA na sporné diely poskytla podporu p. S.. V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej

veci je rozhodnutie žalovaného o neschválení poskytnutia podpory žalobcovi, a nie rozhodnutie o schválení poskytnutia podpory p. S..

47. Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že kasačné námietky neboli spôsobilé na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP.

48. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi (žalobcovi), ktorý v kasačnom konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP). Žalovanému kasačný súd náhradu trov kasačného konania nepriznal, lebo neboli splnené podmienky podľa § 168 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

49. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 139 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.